

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

บทนี้เป็นการสรุปผลการวิจัยเรื่อง ปัญหาการปฏิบัติงานของครู วิทยาคำ สตรีระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยจะกล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานของครู วิทยาคำ สตรีระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนราษฎร์ ในกรุงเทพมหานคร ในด้านต่อไปนี้
 - 1.1 การสอน
 - 1.2 งานธุรการและบริหาร
 - 1.3 งานปกครองนักเรียนและกิจกรรมนักเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของครู วิทยาคำ สตรีที่ประสบภาระการสอนต่างกัน และมีวิถีทางการศึกษาต่างกัน
3. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของครู วิทยาคำ สตรีระดับมัธยมศึกษา ระหว่างครูโรงเรียนรัฐบาลและครูโรงเรียนราษฎร์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู วิทยาคำ สตรีที่สอนในระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนรัฐบาล กรมส่งเสริมศึกษา และของโรงเรียนราษฎร์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มตัวอย่างประชากรแบบง่าย ได้ตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 349 คน จาก 40 โรงเรียน ซึ่งได้จากการสุ่มโรงเรียนแบบแบ่งชั้น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามปัญหาการปฏิบัติงานของครูวิทยาคำล่อร์ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองด้วยการศึกษา ค้นคว้าจากตำรา เอกสารงานวิจัยต่าง ๆ และจากประสบการณ์ของผู้วิจัยเอง และขอความคิดเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและแก้ไขแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่าน ช่วยตรวจสอบความตรงในเนื้อหา และความครอบคลุมของปัญหา รวมทั้งข้อเสนอแนะด้วย นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้กับครูวิทยาคำล่อร์ 10 คน เพื่อปรับปรุงข้อคำถามให้เหมาะสม และเข้าใจง่ายขึ้น จากนั้นนำไปใช้กับครูวิทยาคำล่อร์ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากรจริงจำนวน 20 คน เพื่อหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม ได้ค่าความเที่ยง = 0.98

3. การส่งและรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 400 ฉบับไปแจกและรับคืนด้วยตนเองเป็นจำนวนมาก มีส่วนน้อยที่ใช้วิธีส่งและรับทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามคืนมาและใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น 349 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.25

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ วิเคราะห์ปัญหาการปฏิบัติงานของครูวิทยาคำล่อร์ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของครูวิทยาคำล่อร์ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance) การเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของครูวิทยาคำล่อร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน และการเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของครูวิทยาคำล่อร์ที่สอนในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ ใช้การวิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดใช้การสรุปเป็นข้อ ๆ หาค่าความถี่ แล้วนำเสนอในรูปของตาราง ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติดังกล่าว ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (SPSS) ของสถาบันบริหารคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปผลการวิจัย

1. จากการสำรวจสถานการณ์ภาพของครูวิทยาคำล่อร์ระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครพบว่า ครูวิทยาคำล่อร์ส่วนมากเป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ 71.63 มีอายุระหว่าง 31-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.68 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 84.81 ครูวิทยาคำล่อร์ส่วนมากมีประสบการณ์ในการสอนมาแล้วระหว่าง 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 49.28 ทำการสอนใน

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไปถึงร้อยละ 57.88 และบางคนอาจจะสอนในสาขาวิชาอื่นคู่กันไป ด้วย โดยทั่วไปครูวิทยาศาสตร์จะสอนอยู่ในระหว่าง 16-20 คาบ/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 63.04 นอกเหนือจากการสอนวิทยาศาสตร์แล้ว พบว่า ครูวิทยาศาสตร์ยังต้องทำงานอื่นอีก เช่น ช่วยงานด้านปกครอง คิดเป็นร้อยละ 44.41 และครูวิทยาศาสตร์ส่วนมากเคยผ่านอบรมเกี่ยวกับการสอนวิทยาศาสตร์ตามหลักสูตรวิทยาศาสตร์ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาแล้วคิดเป็นร้อยละ 86.82

2. จากการสำรวจปัญหาการปฏิบัติงานของครูวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานคร พบว่า

2.1 ด้านการสอน ครูวิทยาศาสตร์ประสบปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยค่าเฉลี่ยของปัญหาที่มากที่สุด และรองลงไปเรียงตามลำดับคือ ปัญหาเกี่ยวกับจำนวนนักเรียนในห้องมีมากเกินไป นักเรียนมีความแตกต่างของสติปัญญา และนักเรียนขาดทักษะในการใช้แหล่งวิทยาการเพื่อการศึกษาค้นคว้า ส่วนปัญหาเรื่องความรู้และความแม่นยำที่จะสอนวิทยาศาสตร์ในระดับนี้ การวางแผนการสอนและกิจกรรมในการเรียน ทักษะในการใช้สื่อการสอน ความขาดแคลนหนังสือเรียน และหนังสืออ่านประกอบวิชาวิทยาศาสตร์ การปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงาน และการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหมวด ประสบปัญหาอยู่ในระดับน้อย

2.2 ด้านงานธุรการและบริหาร ครูวิทยาศาสตร์ประสบปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยค่าเฉลี่ยของปัญหาที่มากที่สุด และรองลงไปเรียงตามลำดับคือ การซ่อมแซมอุปกรณ์และเครื่องใช้ที่ชำรุด การเลื่อนตำแหน่งและการพิจารณาความดีความชอบ เป็นกรณีพิเศษ ในระยะเวลาอันสมควร และการกระจายปริมาณงานให้ครูรับผิดชอบอย่างเสมอภาค

2.3 ด้านงานปกครองและกิจกรรมนักเรียน ครูวิทยาศาสตร์ประสบปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยค่าเฉลี่ยของปัญหาที่มากที่สุด และรองลงไปเรียงตามลำดับคือ ปัญหาเรื่อง การปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของนักเรียน นักเรียนขาดความรับผิดชอบในการจัดกิจกรรม และโรงเรียนกับชุมชนไม่ค่อยร่วมมือกันในการจัดกิจกรรมนักเรียน ส่วนปัญหาเรื่องการแก้ปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด การลงโทษนักเรียนที่ทำผิด และการปฏิบัติตนของครู-อาจารย์ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็ก ประสบปัญหาอยู่ในระดับน้อย

และโดยเฉลี่ยแล้วครูวิทยาคำสั่งระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครประสบปัญหาในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง

3. จากการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานของครูวิทยาคำสั่งระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน พบว่า

3.1 ด้านการสอน ครูวิทยาคำสั่งมีปัญหาไม่แตกต่างกัน ยกเว้นปัญหาเกี่ยวกับความขาดแคลนหนังสือและหนังสืออ่านประกอบวิชา วิทยาคำสั่ง มีปัญหาแตกต่างกัน

3.2 ด้านงานธุรการและบริหาร ครูวิทยาคำสั่งมีปัญหาไม่แตกต่างกัน ยกเว้นปัญหาเรื่อง การดูแลความปลอดภัยของอาคารสถานที่ มีปัญหาแตกต่างกัน

3.3 ด้านงานปกครองและกิจกรรมนักเรียน ครูวิทยาคำสั่งมีปัญหาไม่แตกต่างกัน ยกเว้นปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูเวร มีปัญหาแตกต่างกันระหว่างกลุ่มครูวิทยาคำสั่งที่มีประสบการณ์ในการสอน 1-5 ปี กับ 6-10 ปี และกลุ่ม 1-5 ปี กับมากกว่า 10 ปี ความสนใจของนักเรียนต่อกิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงเรียน ความรับผิดชอบของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน และความร่วมมือจากผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมนักเรียน มีปัญหาแตกต่างกันระหว่าง กลุ่มครูวิทยาคำสั่งที่มีประสบการณ์ในการสอน 1-5 ปี กับมากกว่า 10 ปี

และโดยเฉลี่ยแล้ว ครูวิทยาคำสั่งระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีปัญหาในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1

4. จากการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานของครูวิทยาคำสั่งระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน พบว่า

4.1 ด้านการสอน ครูวิทยาคำสั่งมีปัญหาไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ปัญหาเรื่อง การประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหมวด มีปัญหาแตกต่างกัน

4.2 ด้านงานธุรการและบริหาร ครูวิทยาคำสั่งมีปัญหาไม่แตกต่างกัน

4.3 ด้านงานปกครองและกิจกรรมนักเรียน ครูวิทยาคำสั่งมีปัญหาไม่แตกต่างกัน ยกเว้นปัญหาเรื่อง ความสนใจของนักเรียนต่อกิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงเรียนมีปัญหาแตกต่างกัน

และโดยเฉลี่ยแล้ว ครูวิทยาค่า สตรีระดับมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิ การศึกษาต่างกัน มีปัญหาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตาม สัมมติฐานข้อ 2

5. จากการเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของ ครู วิทยา ค่า สตรีระดับมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ระหว่างครูที่ทำการสอนอยู่ในโรง เรียนรัฐบาลและโรง เรียนราษฎร์ พบว่า

5.1 ด้านการสอน ครูวิทยาค่า สตรีมีปัญหาไม่แตกต่างกัน ยกเว้นปัญหาที่ เกี่ยวกับความขาดแคลนหนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบวิชา วิทยา ค่า สตรี และจำนวนนักเรียน ในห้องมีปัญหา แตกต่างกัน

5.2 ด้านงานธุรการและบริหาร มีปัญหา แตกต่างกัน ยกเว้นปัญหาที่เกี่ยวกับ ความมีเสีรภาพในการปฏิบัติงาน มีปัญหาไม่แตกต่างกัน

5.3 ด้านงานปกครองและกิจกรรมนักเรียนมีปัญหา แตกต่างกัน ยกเว้นปัญหา เรื่อง การเคารพเชือฟังของนักเรียน การลง โทษนักเรียนที่ทำผิด ความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง และโรง เรียน การประเมินผลการทำงานของ ครูและนักเรียน เมื่อเสีรล้นการทำกิจกรรมแต่ละ ครั้ง มีปัญหาไม่แตกต่างกัน

และโดยเฉลี่ย ครู วิทยา ค่า สตรีระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ที่สอนใน โรง เรียนรัฐบาล และโรง เรียนราษฎร์มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่ง เป็นไปตามสัมมติฐานข้อที่ 3

6. จากการสำรวจลักษณะของปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา เกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานของ ครู วิทยา ค่า สตรีระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จากแบบสอบถามปลายเปิด สรุปลได้ว่า

6.1 ด้านการสอน มีปัญหามากที่สุดคือ อุปกรณ์การสอนยังไม่เหมาะสมมาใช้ไม่ได้ ผล และเสีรคุณภาพ โดยให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการแก้ไขอุปกรณ์การสอนให้เหมาะสม ควร ตรวจสอบคุณภาพก่อน รองลงมาคือ ปัญหา เกี่ยวกับจำนวนนักเรียนในแต่ละห้องที่มากเกินไป และ ข้อเสนอแนะว่า นักเรียนในแต่ละห้องควรมีประมาณ 35-40 คน

6.2 ด้านงานธุรการและบริหาร มีปัญหา มากที่สุดในเรื่อง อุปกรณ์ที่ใช้ในการ ทดลองมีน้อยไม่เพียงพอ ทางโรง เรียนควร เพิ่มงบประมาณในการจัดซื้อให้มากขึ้น และรองลงมา คือ ปัญหา เกี่ยวกับห้อง วิทยา ค่า สตรีมีไม่เพียงพอ ทางโรง เรียนควรจัดให้มีห้อง วิทยา ค่า สตรีมากขึ้น

6.3 ด้านงานปกครองและกิจกรรมนักเรียน มีปัญหามากที่สุดในเรื่องนักเรียนขาดระเบียบวินัย ควรมีการเข้มงวดด้านระเบียบวินัยให้มากขึ้น รวมทั้งพิจารณาแก้ไขระเบียบเกี่ยวกับการปกครองให้รัดกุมขึ้น และรองลงมาคือ ปัญหา เรื่อง ครูวิทยาคำล่ำครวญมีงานมากไม่ควรเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา เพราะไม่มีเวลาดูแลนักเรียน โรงเรียนควรจัดตั้งชุมนุมวิทยาคำล่ำครวญ เพื่อส่งเสริมความสามารถของนักเรียน นอกจากนี้โรงเรียนควรงดกิจกรรมบางอย่างที่ไม่จำเป็นลง เพราะทำให้ล้นไม่ทัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยปัญหา การปฏิบัติงานของครู วิทยาคำล่ำครวญระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร อภิปรายผล ได้ดังนี้

1.1 ในด้านการสอน ครูวิทยาคำล่ำครวญประสบปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่า ครูวิทยาคำล่ำครวญประสบปัญหาอยู่บ้าง ด้วยเหตุผลต่าง ๆ ดังนี้

1.1.1 เกี่ยวกับตัวครู คือ ครูไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้เพราะได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร เนื้อหาวิชา วิธีการสอน การวัดผลอยู่บ่อย ๆ ซึ่งครูจะต้องมีการปรับปรุงตัวเองอยู่ตลอดเวลา ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงครูจะต้องศึกษาวิธีการให้เข้าใจ มิฉะนั้นก็จะทำการสอนไม่ได้ เมื่อปฏิบัติไปได้จนชำนาญแล้ว ก็เปลี่ยนแปลงใหม่อีก ทำให้ต้องศึกษาวิธีการใหม่อีกอยู่บ่อย ๆ จนอาจทำให้สอนเนื้อหาวิชาไม่ทันกับเวลาที่กำหนดให้ และจากการสำรวจ พบว่า ครูวิทยาคำล่ำครวญในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มิได้มีประสบการณ์ในการสอนมาแล้ว 6-10 ปี หรือมากกว่านั้น วิธีการสอน การวัดผลต่าง ๆ ที่ได้ศึกษามาในขณะที่เป็นนักศึกษา ไม่สามารถนำมาใช้กับการศึกษา หรือการปฏิบัติงานในปัจจุบันได้โดยตรง จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขหรือประยุกต์ให้เข้ากับสภาพของการศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งเป็นผลทำให้ครูวิทยาคำล่ำครวญมีความต้องการจะหาความรู้เพิ่มเติม ซึ่งอาจจะมาจากเพื่อนร่วมงาน จากการเข้ารับการอบรมการศึกษา ต่อ จากการเชิญวิทยากรมาบรรยายในโรงเรียน หรือการช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์เอง แต่ก็พบว่า ไม่ได้ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร คือ ในระหว่างผู้ร่วมงานด้วยกัน ซึ่งอาจจะมีความแตกต่างกันในเรื่องอายุ และจำนวนครูวิทยาคำล่ำครวญในแต่ละโรงเรียนมีมาก บางโรงเรียนมีมากกว่า 20 คน ด้วยเข้าไป ทำให้อาจจะเกิดความขัดแย้งหรือมีความเห็นไม่ตรงกัน แต่บางโรงเรียนก็มีน้อยอาจเป็น 2-3 คน ทำให้ไม่สามารถแก้ปัญหาในเรื่องนี้ได้ ทั้งยังไม่ค่อยได้รับการสนับสนุนให้เข้าศึกษาต่อ ไปดูงาน อาจจะเห็นว่าทำให้เสียเวลาในการสอนนักเรียน โดยผู้บริหารส่วนมากจะไปคำนึงถึงผลที่นักเรียนจะได้รับแต่ฝ่ายเดียว จนลืมนึกถึงครูผู้สอน คือมุ่งที่จะให้นักเรียนได้รับประโยชน์

ให้มากที่สุด แต่ถ้าผู้ให้คือครูไม่มีคุณภาพแล้ว ผลที่ได้ก็ไม่ดีตามไปด้วย ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายขึ้นได้ ดังนั้นควรสนับสนุนให้ครูได้มีความรู้มากขึ้น ซึ่งอาจจะไม่จำเป็นต้องเข้าศึกษาต่อเสมอไป อาจเป็นการจัดประชุมสัมมนาเองระหว่างครูในโรงเรียนหรือระหว่างกลุ่มโรงเรียน ซึ่งเป็นหมวดเดียวกันในระหว่างปิดภาคเรียนเพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ หรือแสดงความคิดเห็น ศึกษาหลักสูตร เนื้อหาวิชา วิธีการสอน หรือการวัดผลให้เข้าใจตรงกัน ร่วมกันทำแผนการสอน ทำข้อสอบไว้ใช้ด้วยกัน และควรจัดทำเป็นประจำทุกปี จะช่วยลดปัญหาในด้านนี้ลงได้บ้าง เพราะโดยปกติครูมีงานมากคือ นอกจากการสอนแล้วยังต้องทำงานด้านอื่นอีก จนอาจจะมีเวลาพอ

ในเรื่องเกี่ยวกับตัวครู ยังมีประเด็นที่น่าอภิปรายอีกคือ จากการสำรวจปัญหาด้านการสอนของครูวิทยาคำลัสเตอร์ พบว่า มีปัญหาบางข้อคือ ความรู้ความแม่นยำที่จะสอนวิทยาคำลัสเตอร์ในระดับนี้ การวางแผนการสอนและกิจกรรมในการเรียนทักษะในการใช้สื่อการสอน การปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงาน การประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหมวด พบว่า ครูวิทยาคำลัสเตอร์มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูวิทยาคำลัสเตอร์มีวุฒิการศึกษาด้านและผ่านการสอนมาแล้ว คือ มีประสบการณ์ในการสอนมากพอสมควร จนมีความรู้และความแม่นยำในการสอน สอดคล้องกับการค้นพบของ พิศาล วรณิ เวชศิลป์ (2522: 52) ที่พบว่า ครูสอนวิชาเคมี มีปัญหาน้อยในเรื่องเกี่ยวกับการอธิบายวิธีทดลอง และเนื้อหาในแบบเรียน นอกจากนี้ครูวิทยาคำลัสเตอร์ถึงร้อยละ 86.82 ได้ผ่านการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตร และวิธีสอนวิทยาคำลัสเตอร์มาแล้ว รวมทั้งมีคู่มือครูคอยช่วยเหลืออยู่ จึงทำให้ครูมีทักษะในการใช้สื่อการสอน เพราะในขณะที่อบรมครูได้ฝึกการใช้เครื่องมือมาแล้ว นอกจากนี้คู่มือครูยังได้วางแนวทางในการสอนและการจัดกิจกรรมในการสอนให้ นับว่าได้ช่วยแบ่งเบาภาระของครูลงอย่างมาก เนื่องจากครูวิทยาคำลัสเตอร์ในแต่ละโรงเรียนมีจำนวนมาก และอาจจะมีการสอนหลายคนในระดับเดียวกัน จึงพบว่า มีการประชุมครูในหมวดวิทยาคำลัสเตอร์ทำให้ครูได้พบกัน หรือสังสรรค์กันบ้าง ในด้านวิชาการ อาจจะมีปัญหาบ้างแต่ในเรื่องส่วนตัวคือ การปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงานแล้วไม่ค่อยมีปัญหา

1.1.2 เกี่ยวกับตัวนักเรียน เนื่องจากนักเรียนมีส่วนสำคัญมากต่อการปฏิบัติงานของครู ซึ่งมีส่วนที่สร้างปัญหาให้กับครูได้ ในปัจจุบันพบว่า โรงเรียนได้ขยายการศึกษาออกไปมาก เพื่อให้พอเพียงที่จะรับนักเรียนซึ่งมีมากขึ้นทุกปีจนเป็นเหตุให้จำนวนนักเรียนในแต่ละห้องมีมากเกินไป คือประมาณ 50 คน แต่ละคนมีความแตกต่างในเรื่องของสติปัญญา ซึ่งเป็น

อุปสรรคในการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ที่ต้องมีการทดลอง รวมทั้งอุปกรณ์ และเครื่องมือต่าง ๆ ฝีมือเพียงพอ สอดคล้องกับการค้นพบของ ปัญญา อุทัยวัฒน์ (2523: 40) ที่พบว่า เครื่องมือวิทยาศาสตร์ไม่เต็มไม่เพียงพอ ทำให้นักเรียนไม่สามารถทำการทดลองได้ทั่วถึงทุกคน ประกอบกับนักเรียนเองก็ไม่ชอบใช้ความคิดไม่มีความรู้พื้นฐานที่จะเรียน ไม่ชอบค้นคว้า รวมทั้งครูเองไม่สามารถดูแลนักเรียนได้ทั่วถึง เป็นผลให้นักเรียนขาดความสนใจในการเรียน มีเจตคติไม่ดีต่อวิชาวิทยาศาสตร์ และแม้แต่ในการสอบนักเรียนก็ไม่ค่อยมีความกระตือรือร้น ไม่เห็นความสำคัญของการสอบ เพราะการวัดผลแบบใหม่ เอื้ออำนวยแก่นักเรียนมากขึ้นไป คือ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้สอบซ่อมในส่วนที่สอบไม่ผ่านได้ตลอดเวลา ทำให้ครูเกิดความท้อถอยที่จะสอน แต่นักเรียนในกรุงเทพมหานครมีข้อดีอยู่อย่างหนึ่งคือ มาจากครอบครัวที่มีฐานะดี และผู้ปกครองส่วนใหญ่จะให้การสนับสนุนทางด้านการศึกษา ประกอบกับมีแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมมาก เช่น ห้องสมุด โรงเรียนกวดวิชา ซึ่งสามารถจะช่วยเหลือปัญหาด้านการขาดแคลนหนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบวิชาวิทยาศาสตร์ได้

1.2 ปัญหาด้านงานธุรการและบริหาร ครูวิทยาศาสตร์ระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลางในทุกด้าน แสดงว่าการจัดระบบบริหาร งานธุรการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานครนั้น ยังไม่สามารถให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ครูได้ทั่วถึงมากนัก ซึ่งสนับสนุนการวิจัยของ โกศล วิชัยดิษฐ์ (2520: 60) ที่ว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครได้จัดการปฏิบัติงานด้านธุรการ การเงิน และบริการ อยู่ในระดับปานกลาง ก็แสดงให้เห็นว่าการจัดบริการด้านธุรการ ซึ่งเป็นงานที่เอื้ออำนวย ให้งานด้านอื่น ๆ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ลู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ควรจะต้องมีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น โดยเฉพาะการซ่อมแซมอุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ชำรุดซึ่งมีความจำเป็นของการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากว่าในปัจจุบันนี้ โรงเรียนต่าง ๆ ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ด้านธุรการอย่างแท้จริง มาทำหน้าที่ ส่วนมากมาครูที่ปฏิบัติการสอนอยู่มาทำหน้าที่นี้โดยไม่ได้ผ่านการอบรมมาก่อน จึงทำให้ครูไม่ได้รับความสะดวก และรวดเร็วเท่าที่ควร ส่วนผู้บริหารเองอาจจะมองไม่เห็นความสำคัญในการจัดบริการด้านนี้ เพราะอาจจะคิดว่าไม่มีผลโดยตรงต่อการเรียนของนักเรียน ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของครู-อาจารย์ ขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ขาดการวางแผนงานร่วมกันระหว่างครู-อาจารย์ และผู้บริหาร ขาดประสิทธิภาพในการประสานงาน ไม่จัดหาวัสดุอุปกรณ์ ห้องเรียน ห้องทดลองให้ครบ และจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับหน้าที่ ผู้บริหารบางคนจะส่งเสริมเฉพาะวิชาการที่ตนเองถนัด

ไม่ให้ความยุติธรรมแก่สายวิชาอื่น ๆ อย่างเท่าเทียมกัน สิ่งเหล่านี้เป็นปัญหาที่ผู้บริหารควรต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ช่วยและกำลังใจแก่ครู-อาจารย์ ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น

1.3 ปัญหาในด้านงานปกครองและกิจกรรมนักเรียน โดยเฉลี่ยมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

ในด้านการปกครอง โรงเรียนไม่ได้จัดวางระเบียบวิธีการปฏิบัติงานด้านนี้ให้แน่นอน เพื่อให้ครูได้ถือแนวปฏิบัติตรงกัน นักเรียนไม่ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของโรงเรียน ฝ่ายปกครองเองไม่ค่อยมีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนมากนัก ครูประจำชั้นเลยไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนซึ่งจะเป็นแนวทางในการร่วมมือแก้ไขเมื่อนักเรียนมีปัญหาหรือทำความผิด และครูเองก็ยุ่งมากอยู่แล้ว คือ งานในการสอน ซึ่งโดยเฉลี่ย 16-20 คาบ/สัปดาห์ ต้องมีการเตรียมการ ล่องล่วงหน้า เตรียมอุปกรณ์ และเก็บอุปกรณ์เมื่อสอนเสร็จแล้ว ต้องตรวจสอบ และทำงานที่โรงเรียนมอบหมายอีก แต่ถึงกระนั้นก็ตามครูทุกคนต้องเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาดูแลนักเรียนในห้อง ซึ่งอาจจะถึง 50 คน ต้องเป็นครูเวรดูแลความเรียบร้อย การแต่งกาย กิริยามารยาท การพูดจาของนักเรียนในแต่ละวันด้วย นอกจากนี้ เมื่อครูพบนักเรียนที่มีปัญหา แล้วติดต่อกับผู้ปกครอง ผู้ปกครองก็ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ไม่ค่อยมาพบหรือประชุม บางครั้งก็ให้ผู้อื่นมาแทน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรรัตน์ วรณเลิศลักษณ์ (2518 : 49) ที่พบว่า ผู้ปกครองไม่ค่อยให้ความร่วมมือ จึงทำให้เกิดปัญหาในการดูแลนักเรียน เพราะถ้าผู้ปกครองได้รับรู้ในเรื่องระเบียบ และการปฏิบัติตนของนักเรียน แล้วจะทำให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสช่วยกันสอดคล้องดูแลความประพฤติของนักเรียนมากยิ่งขึ้น

เป็นที่น่าสังเกตสำหรับปัญหาในด้านปกครองนักเรียน พบว่า ปัญหาในเรื่องเกี่ยวกับยาเสพติด การลงโทษนักเรียนที่ทำผิด และการปฏิบัติตนของครู-อาจารย์เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็ก มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในบัลลังก์มีแหล่งบำบัด และรักษาผู้ติดยาเสพติดอยู่หลายแห่ง นักเรียนคนใดที่ติดยาเสพติด สามารถจะเข้ารับการรักษาได้ หรืออาจจะเนื่องจากว่า ครูเองไม่ทราบว่าเด็กคนใดติดยาเสพติดบ้าง เพราะนักเรียนมักจะไม่แสดงให้ครูเห็น จะหลบหรือทำนอกโรงเรียน ครูไม่ทราบจึงไม่สามารถลงโทษหรือดูแลนักเรียนในเรื่องนี้ได้ทั่วถึง ครูจึงไม่มีปัญหาในด้านนี้มากนัก ส่วนปัญหาในเรื่องการลงโทษนักเรียนนั้นไม่ค่อยมีปัญหา ก็อาจเนื่องจาก ครูวิทยาค่า สตรีส่วนมากมีทั้งคุณวุฒิ และร่ำวุฒิที่สูงกว่านักเรียนมาก จนนักเรียนไม่กล้าแสดง

กรียาต่อต้านเมื่อครูละลงโทษ แต่ถ้านักเรียนคนใดมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าวหรือเกเรมาก ๆ หนีโรงเรียน หรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน ซึ่งเป็นโทษที่หนัก โรงเรียนมักจะเป็นผู้ลงโทษเอง สำหรับปัญหาในด้านการปฏิบัติตนของครู-อาจารย์ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็กนักเรียน นั้นก็มีปัญหาน้อย ครูวิทยาคำลัตรีเป็นผู้มีประสบการณ์ในการเป็นครูมานาน ได้รับการศึกษาอบรม สำหรับการปฏิบัติตนในหน้าที่ครูมาแล้ว จึงรู้สึกวางตัวเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนได้โดยไม่ยากนัก

ในด้านกิจกรรมนักเรียน ครูวิทยาคำลัตรีมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ เพราะในการจัดกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนนั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการเสริมความรั้ว และ ประสพการณ์นอกเหนือจากบทเรียนในห้องเรียน ในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งจะต้องใช้เงิน มีครูที่ปรึกษา กิจกรรม และต้องมีนักเรียนร่วมมือด้วย เมื่อจัดเสร็จแล้วนักเรียนควรจะได้รับผลประโยชน์ด้วย จึงจะถือว่าการจัดกิจกรรมได้ผล แต่เท่าที่เป็นอยู่นั้น ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือกิจกรรมใด ๆ ก็ตาม ไม่ค่อยได้รับความสนับสนุน และร่วมมือจากครูด้วยกันเอง จากโรงเรียน หรือจากนักเรียนเท่าที่ควร คือนักเรียนขาดความรับผิดชอบในการจัดกิจกรรม นอกจากนี้จากการสำรวจของ มาณีต ปัตตะแวง (2526:74) พบว่า ยังขาดอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ขาดคู่มือครูหรือแนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมนักเรียน และยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการเป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง ทำให้ครูขาดกำลังใจที่จะจัดกิจกรรมนักเรียนขึ้นในโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนควรจะต้องมีการปรับปรุงและให้การสนับสนุนในเรื่องนี้ให้มากขึ้น เพราะกิจกรรมนักเรียนก็มีความสำคัญต่อการศึกษาของเด็กมากเหมือนกันที่จะทำให้เด็กไม่รู้แต่ทฤษฎีแต่อย่างเดียว แต่ได้ลงมือปฏิบัติด้วย จึงควรมีการวางแผนการจัดกิจกรรมขึ้นในแต่ละปี (สุรินทร์ สรสิริ 2509: 119) โดยแบ่งหน้าที่ให้ครูรับผิดชอบตามความถนัด ให้เงินอุดหนุนในการจัดกิจกรรม ส่งครูเข้ารับการอบรมในเรื่องของการจัดกิจกรรม เมื่อจัดกิจกรรมขึ้นในแต่ละครั้งจะต้องมีการประเมินผล เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป และทำให้กิจกรรมที่จัดขึ้นทันสมัย เหมะละม่อม และนักเรียนก็จะสนใจมากขึ้น

2. จากการเปรียบเทียบปัญหา การปฏิบัติงานของครู วิทยาคำลัตรีระหว่างครู วิทยาคำลัตรีที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน โดยเฉลี่ยแล้วมีปัญหาไม่แตกต่างกัน นั่นคือ ครู วิทยาคำลัตรีไม่ว่าจะมีประสบการณ์ในการสอนมากหรือน้อยเพียงใดก็ตาม ประสบปัญหาเหมือนกัน ประสบการณ์ในการสอนไม่สามารถจะช่วยลดปัญหาที่ประสบอยู่ได้ ทั้งนี้อาจจะเป็นเนื่องจาก ครู วิทยาคำลัตรีต่างก็ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาซึ่งมีสภาพแวดล้อม คือ เด็กที่มีระดับเดียวกันได้รับประสบการณ์

ข่าวสาร และอยู่ภายใต้ระเบียบต่าง ๆ คล้ายกัน สภาพแวดล้อมที่ควรกล่าวถึง บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานแรกที่ควรจะกล่าวถึงคือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวางหลักสูตรเนื้อหาวิชา วิธีสอน ตลอดจนผลการวัดผลควรจะได้มีการพิจารณากันอย่างรอบคอบ และในการเปลี่ยนแปลงแต่ละครั้งควรจะให้ครูได้มีส่วนในการแก้ไขด้วย เพราะครูเป็นผู้ใช้หรือเกี่ยวข้องโดยตรง รวมทั้งมีประสบการณ์มาแล้ว อาจจะมีแนวความคิดที่ดี ซึ่งควรจะได้รับฟังบ้าง หน่วยงานต่อไปก็คือ โรงเรียน ซึ่งมีบุคคลที่เกี่ยวข้องคือ ผู้บริหารซึ่งมีหน้าที่วางแผนการปฏิบัติงานต่าง ๆ ในโรงเรียน ควรจะต้องมีการประชุม ปรึกษา และร่วมมือกับครู-อาจารย์ในโรงเรียน ในการวางแผนงานที่จะใช้ในโรงเรียน จัดวางตัวบุคคลให้เหมาะสมกับงานและหน้าที่ โดยไม่เห็นแก่บุคคลใดโดยเฉพาะให้ความเป็นกันเอง มีความยุติธรรม ช่วยเหลือครูเมื่อมีปัญหา ให้ความสำคัญของวิชาต่าง ๆ โดยเท่าเทียมกัน บุคคลสำคัญอีกคนหนึ่งที่จะต้องกล่าวถึงคือ นักเรียน ในการปฏิบัติงานของครู จะต้องให้นักเรียนร่วมอยู่ด้วยทุกครั้ง สิ่งต้องฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ กระตือรือร้นต่อการเรียนมากขึ้น

จากการเปรียบเทียบปัญหาระหว่างครูวิทยาค่าลัตรีที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีปัญหาบางข้อที่แตกต่างกัน คือ ปัญหาในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู เวย์ มีปัญหาแตกต่างกันระหว่างครูวิทยาค่าลัตรีที่มีประสบการณ์ในการสอน 1-5 ปี กับ 6-10 ปี และ 1-5 ปีกับมากกว่า 10 ปี อาจเป็นเพราะว่า ครูที่มีประสบการณ์มากกว่า ได้ผ่านการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู เวย์ มาก ทำให้ประสบปัญหามากขึ้น เรื่อง ๆ ส่วนผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่าผ่านการปฏิบัติงานมาน้อยกว่า จึงพบปัญหาน้อยตามไปด้วย หรืออาจจะเป็นเพราะมองไม่เห็นปัญหาในขณะที่ปฏิบัติ เพราะมีประสบการณ์น้อยจึงคิดว่า เป็นการศึกษางานไปก่อนก็เป็นได้ มีปัญหาในเรื่องกิจกรรมนักเรียนในบางข้อ คือ เรื่องความสนใจของนักเรียนต่อกิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงเรียน ความรับผิดชอบของนักเรียนในการจัดกิจกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มชน และความร่วมมือจากผู้ปกครองในการจัดกิจกรรม นักเรียน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 1-5 ปี กับมากกว่า 10 ปี มีปัญหาแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ จากประสบการณ์ที่ผ่านมาทำให้มองเห็นปัญหา เกิดการเปรียบเทียบขึ้น ในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง โดยตั้งความหวังไว้ว่า ครั้งหลังจะต้องดีกว่าครั้งแรก แต่ผลออกมาไม่เป็นไปตามความมุ่งหวังและยิ่งถ้ามีการจัดกิจกรรมหลายครั้งก็พบปัญหามากขึ้น ส่วนครูที่มีประสบการณ์น้อย บางคนอาจจะยังไม่ได้เข้าร่วมในการจัดกิจกรรมนักเรียนเลยก็ได้ หรือบางคนอาจจะจัดเพียงไม่กี่ครั้ง ก็คิดว่าได้ผลสำเร็จแล้ว เพราะไม่เคยจัดมาก่อน จึงไม่เกิดการเปรียบ-

เทียบ และครูที่เพิ่งเข้าทำงานอาจจะเป็นเพียงให้การร่วมมือ ยังไม่ได้เป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมนักเรียน

3. จากการเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของครูวิทยาคำลัดระหว่างครูวิทยาคำลัดที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วครูวิทยาคำลัดที่มีวุฒิการศึกษาต่างก็มีปัญหาไม่แตกต่างกัน แสดงว่า วุฒิการศึกษาที่ต่างกันไม่สามารถลดปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานได้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งมีสภาพแวดล้อม ได้รับประสบการณ์จากการทำงาน และอยู่ภายใต้ระเบียบเดียวกัน ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาจากการศึกษาในสถานศึกษาไม่ว่าระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี กับการปฏิบัติงานจริงไม่ค่อยสัมพันธ์กัน ผู้มีการศึกษาสูง ๆ บางครั้งก็ไม่สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องควรจะร่วมมือกันลดปัญหาของครูวิทยาคำลัดให้น้อยลง เพื่อให้ช่วยและกำลังใจดีขึ้น พยายามทำให้ครูได้ ใช้ความรู้ความสามารถที่ได้ศึกษาเล่าเรียนมาได้ใช้กับการปฏิบัติงานให้เต็มที่มีฉะนั้นจะเกิดความสูญเสียเปล่าทางการศึกษา เพราะวุฒิการศึกษาที่ต่างกันไม่ช่วยในการแก้ปัญหา

จากการสำรวจปัญหาที่มีปัญหาบางข้อที่ครูวิทยาคำลัดที่มีวุฒิการศึกษาต่างก็มีปัญหาแตกต่างกันคือ ปัญหาในเรื่องการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหมวด โดยครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่า มีปัญหามากกว่า แทนที่จะน้อยกว่า ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูวิทยาคำลัดที่มีความรู้สูง มีความเชื่อมั่นมากในการประชุมมักจะเป็นผู้ขอชกถาม และคัดค้าน หรือแสดงความคิดเห็นเมื่อไม่เห็นด้วย แต่อาจจะไม่ได้รับคำตอบเป็นที่น่าพอใจ ส่วนครูที่มีวุฒิการศึกษาน้อยกว่า และมีจำนวนมากกว่าจะไม่ค่อยชกถาม เป็นผู้ฟังอย่างเดียว จึงไม่ค่อยเกิดปัญหา ส่วนข้ออื่นที่มีปัญหาแตกต่างกันก็คือ เรื่องความสนใจต่อกิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงเรียน ครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าก็มีปัญหามากกว่า เช่นกัน อาจจะเป็นเพราะว่าครูวิทยาคำลัดกลุ่มนี้ตั้งความหวังในการทำกิจกรรมไว้สูงมากกว่านักเรียนจะต้องให้ความสนใจต่อกิจกรรมที่ครูอุทิศทุ่มเทกำลังกายและกำลังใจสัให้ได้ แต่เมื่อมาพบกับสภาพที่นักเรียนให้ความสนใจน้อยจึงเกิดความผิดหวัง

4. จากการเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของครูวิทยาคำลัดระหว่างครูวิทยาคำลัดที่ทำการสอนอยู่ในโรงเรียนรัฐบาล และในโรงเรียนราษฎร์ อภิปรายผลได้ดังนี้

4.1 ในด้านการสอน โดยเฉลี่ยครูวิทยาคำลัดที่ทำการสอนอยู่ในโรงเรียนรัฐบาลและในโรงเรียนราษฎร์มีปัญหาไม่แตกต่างกัน แสดงว่าในเรื่องของตัวครูและงานทาง

ด้านวิชาการไม่แตกต่างกันระหว่างโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ เพราะไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนรัฐบาลหรือโรงเรียนราษฎร์ จะต้องใช้หลักสูตรเนื้อหาวิชา วิธีการสอน ตลอดจนวิธีการวัดผลเหมือนกัน นักเรียนก็อยู่ในสภาพที่ใกล้เคียงกันในด้านวัย อายุ และอยู่ในเขตกรุงเทพฯ เหมือนกัน และจากการค้นพบของ ชนิษฐา วิทยาอนุมาลี (2525: 63) พบว่า รัฐบาลจะส่งเสริมและสนับสนุนโรงเรียนเอกชนด้านวิชาการ และบุคลากรให้มากขึ้น โรงเรียนราษฎร์ที่มีอยู่เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาสูง ครูโรงเรียนราษฎร์มีสภาพทางเศรษฐกิจดีขึ้นและสังคมใกล้เคียงกับข้าราชการ รวมทั้งผู้บริหารโรงเรียนราษฎร์ก็สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในด้านวิชาการแล้วโรงเรียนราษฎร์ก็ไม่ได้ด้อยไปกว่าโรงเรียนรัฐบาล

มีปัญหาในด้านวิชาการที่แตกต่างกันอยู่ 2 ข้อคือ ปัญหาเรื่องความขาดแคลนหนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบวิชาวิทยาศาสตร์ และปัญหาเรื่องจำนวนนักเรียนในห้อง มีปัญหาแตกต่างกันโดยโรงเรียนรัฐบาลมีปัญหามากกว่า ทั้งนี้อาจเพราะว่า ในโรงเรียนราษฎร์มีเด็กนักเรียนในแต่ละห้องน้อยกว่า เด็กนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนราษฎร์นั้นมาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี ผู้ปกครองให้การสนับสนุนในเรื่องการศึกษามาก จึงไม่มีปัญหาในเรื่องการขาดแคลนหนังสือเรียนหรือหนังสืออ่านประกอบวิชาใด ส่วนในโรงเรียนรัฐบาลเอง นักเรียนมาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจทั้งดีและยากจน บางคนอาจไม่มีหนังสือเรียน และโรงเรียนรัฐบาลจะต้องรับนักเรียนให้มากที่สุด จำนวนนักเรียนในแต่ละห้องจึงมากกว่าในโรงเรียนราษฎร์มาก

4.2 ในด้านงานธุรการและบริหาร โดยเฉลี่ยครูวิทยาศาสตร์ที่สอนอยู่ในโรงเรียนรัฐบาลและในโรงเรียนราษฎร์มีปัญหาแตกต่างกัน โดยครูวิทยาศาสตร์โรงเรียนรัฐบาลมีปัญหามากกว่าครูโรงเรียนราษฎร์ ทั้งนี้เพราะโรงเรียนราษฎร์ที่เปิดสอนอยู่ ปัจจุบันเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ เจ้าของโรงเรียนราษฎร์มีฐานะทางการเงินดี โรงเรียนเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองนักเรียน แม้ว่าจะเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนค่อนข้างสูง ทำให้โรงเรียนราษฎร์มีฐานะการเงินดี สามารถจะจัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้กับครูในโรงเรียนได้อย่างทั่วถึง และการบริหารงานต่าง ๆ ในโรงเรียนก็เป็นไปโดยอิสระไม่ต้องขึ้นอยู่กับใคร ทำให้ครูได้รับความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อ แต่ในโรงเรียนรัฐบาลเองไม่สามารถทำอะไรได้อย่างอิสระ เพราะต้องมีการมีขั้นตอนการปฏิบัติ ทำให้ไม่เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานเท่าโรงเรียนราษฎร์ และในด้านเกี่ยวกับตัวผู้

บริหารโรงเรียนราษฎร์ ซึ่งโรงเรียนราษฎร์ในกรุงเทพฯ ที่มีชื่อเสียงส่วนใหญ่จะเป็นโรงเรียนคาทอลิก จากการสำรวจพฤติกรรมภาวะผู้นำของครูใหญ่ของโรงเรียนคาทอลิกในกรุงเทพมหานครของ วิภา เลค (2526: 107-111) พบว่า ครูใหญ่มีลักษณะเป็นผู้นำ สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสม สนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนเสนอวิธีการดำเนินงานที่ดี ๆ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน โครงการหรือแผนงานต่าง ๆ ที่เสนอออกมาทั้งหมด ครูใหญ่ให้การสนับสนุนให้ครูกำหนดในสาขาวิชาที่ตนสนใจ โดยส่งเข้าประชุมสัมมนา หรือศึกษาต่อ ครูใหญ่มีใจกว้างเข้าใจปัญหาของผู้อื่นด้วยความรู้สึกเห็นใจ ให้กำลังใจผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับและมอบหมายงานให้ทำตามความสามารถ ครูใหญ่ให้ความห่วงใยช่วยเหลือ เอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของผู้ใต้บังคับบัญชา มีสวัสดิการและบริการด้านต่าง ๆ ในโรงเรียน ครูใหญ่วางตัวได้เหมาะสม มีความยุติธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ครู มีความกระตือรือร้นในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งมีครูน้อยคอยให้ความร่วมมืออยู่ ครูใหญ่ตั้งใจจริงที่จะพิจารณาทักษะของมนุษย์โดยเฉพาะในเรื่องการบำรุงขวัญของผู้ร่วมงาน สำหรับผู้บริหารโรงเรียนรัฐบาล ผลการวิจัยของ ภิญญพร วัฒนเจริญ (2525: 81-84) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนรัฐบาลไม่มีพฤติกรรมในภาวะผู้นำในด้านเป็นผู้มีความคิดริเริ่ม ผู้ปรับปรุงแก้ไขเป็นผู้ให้การยอมรับนับถือ ผู้ให้การช่วยเหลือ และเป็น ผู้ประสานงาน เป็นที่พอใจของครูในโรงเรียน แสดงว่าครูในโรงเรียนรัฐบาลมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารไม่มีใจกว้าง ไม่เอื้อเฟื้อหรือคอยช่วยเหลือครูเมื่อมีปัญหา วางตัวไม่เหมาะสมไม่เป็นที่ยอมรับของครูในโรงเรียน ด้วยสาเหตุที่กล่าวมาทั้งหมดอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ครูวิทยาคำสัตรในโรงเรียนรัฐบาลมีปัญหาในด้านนี้มากกว่าครูวิทยาคำสัตรในโรงเรียนราษฎร์

ในด้านการจรรยาบรรณและบริหาร มีปัญหาอยู่ข้อหนึ่งที่พบว่า ครูวิทยาคำสัตรทั้งในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์มีปัญหาไม่แตกต่างกันคือ เรื่องความมีเสรีภาพในการปฏิบัติงาน แสดงว่า ครูวิทยาคำสัตรทั้งในโรงเรียนราษฎร์และรัฐบาล มีเสรีภาพเหมือนกันที่จะปฏิบัติงาน แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขอบเขตที่โรงเรียนกำหนด คือ ครูไม่สามารถจะทำอะไรอย่าง เป็นอิสระถึงร้อยเปอร์เซ็นต์ เพราะพบว่าครูวิทยาคำสัตรก็มีปัญหาในด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง

4.3 ในด้านการปกครองและกิจกรรมนักเรียน พบว่า โดยเฉลี่ยครูวิทยาคำสัตรในโรงเรียนรัฐบาลกับในโรงเรียนราษฎร์มีปัญหาแตกต่างกัน โดยครูวิทยาคำสัตรในโรงเรียนรัฐบาลมีปัญหามากกว่าครูวิทยาคำสัตรในโรงเรียนราษฎร์ ทั้งนี้อาจเนื่องจากสาเหตุหลายประการคือ

1. จำนวนนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลในแต่ละโรงเรียนมีจำนวนมากกว่าโรงเรียนราษฎร์มาก การปกครองดูแลนักเรียนทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียนและในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาทำได้ไม่ทั่วถึง รวมทั้งกิจกรรมนักเรียนที่จัดขึ้นก็ไม่ได้รับความร่วมมือจากนักเรียนไม่เหมือนโรงเรียนราษฎร์ในการจัดกิจกรรมทุกครั้ง นอกจากนี้โรงเรียนจะให้กำนันส่วนตำบลและนักเรียนแล้ว ยังมีการเชิญผู้ปกครองนักเรียนมาร่วมกิจกรรมด้วย รวมทั้งการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ให้ประชาสัมพันธ์หรือชุมชนเข้าร่วมงานด้วย ทั้งนี้เป็นการโฆษณา และเผยแพร่ชื่อเสียงของโรงเรียนไปด้วย

2. ฐานะและสภาพแวดล้อมทั้งที่บ้านและทางโรงเรียนของโรงเรียนรัฐบาล สักโรงเรียนมาจากครอบครัวที่มีฐานะแตกต่างกัน นักเรียนจึงมีพื้นฐานความประพฤติที่ต่างกันไป เป็นการยากที่จะปกครองหรือดูแล และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพฯ ปัจจุบันนี้ค่อนข้างจะคับแคบขยายไม่ได้แล้ว สถานที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมนักเรียน

3. การปฏิบัติงานของโรงเรียนราษฎร์มีความคล่องตัว และอิสระมากกว่าโรงเรียนรัฐบาล จะจัดกิจกรรมอะไรก็ทำได้โดยง่ายไม่ต้องผ่านขั้นตอนมากมายเช่นโรงเรียนรัฐบาล

นอกจากนี้ยังพบว่า มีปัญหาอีกหลายข้อที่ครุศึกษาคำสั่งตรึนโรงเรียนรัฐบาลและในโรงเรียนราษฎร์มีปัญหาไม่แตกต่างกันคือ ปัญหาในด้านการปกครองในเรื่องการเคารพเชื้อพียงของนักเรียน การลงโทษนักเรียนที่ทำผิด ความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครุศึกษาคำสั่งตรึนโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์มีทั้งวิญญูและประสับการณึในการสอนมากกว่านักเรียนมาก จึงมีปัญหาในเรื่องการลงโทษนักเรียน และการเคารพเชื้อพียงของนักเรียนคล้ายกัน ส่วนในเรื่องความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนในเรื่องของการปกครองทั้งในโรงเรียนราษฎร์ และรัฐบาลก็มีปัญหาเหมือนกันคือ ผู้ปกครองไม่ค่อยให้ความร่วมมือเมื่อนักเรียนเกิดปัญหา ไม่ค่อยร่วมมือกับทางโรงเรียน อาจจะทำให้เสียเวลา เพราะผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ต้องทำงาน การมาประชุมแต่ละครั้งทำให้เสียเวลา แต่มีข้อน่าสัง เกตุว่าผู้ปกครองของ

นักเรียนในโรงเรียนราษฎร์ให้ความสนใจกับกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นมากกว่าการร่วมมือกับทางโรงเรียนในเรื่องของการปกครองหรือความประพฤติของนักเรียน ปัญหาในเรื่องกิจกรรมนักเรียนในข้อที่ครูวิทยาคำสั่งของโรงเรียนรัฐบาลมีปัญหาไม่แตกต่างจากครูวิทยาคำสั่งในโรงเรียนราษฎร์ การประเมินผลการทำงานของครูและนักเรียนเมื่อเสร็จสิ้นการทำกิจกรรมแต่ละครั้ง อาจเป็นเพราะเมื่อเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมแล้ว ไม่มีคนสนใจจะประเมินผล เพราะถ้าผลการประเมินออกมาไม่ดีผู้สังเกตอาจจะเกิดความท้อแท้ และจะไม่คิดทำอีก แต่การประเมินผลถือว่าเป็นเรื่องสำคัญควรทำทุกครั้ง ทางโรงเรียนควรจะมีเจ้าหน้าที่ทำการประเมินผลในทุกเรื่องที่สำคัญโดยเฉพาะ เพื่อนำผลที่ได้จากการประเมินผลไปใช้ปรับปรุงการทำงานในครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ในด้านการสอน

1.1 ครูวิทยาคำสั่งควรหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ทั้งด้านหลักสูตร เนื้อหาวิชา วิธีการสอน การวัดและประเมินผล เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง และความก้าวหน้าในวิชาวิทยาคำสั่งซึ่งก้าวหน้าไปไกลและรวดเร็วมาก

1.2 ควรจัดการเรียนการสอนวิทยาคำสั่งตามขั้นตอน และวิธีการสอนของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาคำสั่งและเทคโนโลยี คือ ให้นักเรียนจะได้รู้ ทั้งเนื้อหาวิชา วิธีทดลอง และขั้นตอนต่าง ๆ ตามวิธีของวิทยาคำสั่ง เพื่อให้นักเรียนจะได้เกิดความสนใจมากขึ้น

1.3 ครูวิทยาคำสั่งควรมีการรวมกลุ่มกันจัดตั้งเป็นสมาคมครูวิทยาคำสั่งระหว่างโรงเรียนในกลุ่มเดียวกัน เพื่อร่วมกันทำกิจกรรมที่จะก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ แลกเปลี่ยนความรู้ และความคิดเห็นเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนวิทยาคำสั่ง รวมทั้งร่วมมือกันออกข้อสอบไว้ใช้ร่วมกันด้วย

1.4 ควรมีการสนับสนุนให้มีการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชนมาใช้ในการเรียนการสอนมากขึ้น รวมทั้งควรมีการสนับสนุนให้การจัดหาตำราเรียน เอกสารอ้างอิงในวิชาวิทยาคำสั่งให้เพียงพอ

1.5 หัวหน้าหมวดวิชา วิทยาคำสั่งควรมีบทบาทมากขึ้นในการจัดประชุมครูในหมวดอย่างน้อยเดือนละครั้ง จัดส่งครู เข้ารับการอบรมให้มากขึ้นในระหว่างปิดภาคเรียน

1.6 ศึกษานิเทศก์ 2 ระดับ เพิ่มบทบาทในการช่วยเหลือครูในด้านวิชาการ เทคนิคการสอน การออกข้อสอบให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ควรมีการเยี่ยมโรงเรียนอย่างน้อยเดือนละครั้ง จัดโครงการช่วยเหลือต่าง ๆ ทางสื่อสารแก่ครูวิทยาคำสตร์ให้มากขึ้น

1.7 ครูวิทยาคำสตร์ควร เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต สามารถปรับตัวให้เข้ากับ เพื่อร่วมงานในหมวดวิชาวิทยาคำสตร์เอง และกับครูทุกคนในโรงเรียน และกับบุคคลภายนอก เพื่อทำให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

2. งานธุรการและบริหาร

2.1 ควรจัดรูปแบบงานธุรการให้เกิดความรวดเร็วขึ้น และควรใช้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องนี้

2.2 ผู้บริหารควรให้ความสนใจต่อการเรียนการสอนวิชาวิทยาคำสตร์ ควรมีการจัดอบรมผู้บริหาร, ให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ และลักษณะของวิชา ยุทธวิธีการสอนวิชาวิทยาคำสตร์ เพราะเมื่อผู้บริหารเข้าใจแล้วจะทำให้เกิดความคล่องตัวในการเบิกซื้อวัสดุ อุปกรณ์ วิทยาคำสตร์

2.3 ผู้บริหารควรให้เสรีภาพทางวิชาการแก่ครู ให้ความยุติธรรม มีความเสมอภาคให้ความช่วยเหลือ มีใจกว้าง และเปิดโอกาสให้ครูได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นในการสร้างสรรค์เพื่อความก้าวหน้าของ โรงเรียน

2.4 ผู้บริหารควร เข้าร่วมประชุมกับครูในหมวดวิชาวิทยาคำสตร์ เพื่อจะได้ทราบปัญหาและหาทางแก้ไข

2.5 ควรมีการจัดตั้งสหกรณ์ช่วยเหลือค่าครองชีพครู จัดบริการสิ่งของ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ให้เกิดความรวดเร็ว

3. งานปกครองและกิจกรรมนักเรียน

3.1 ควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสมาคมครูและผู้ปกครองขึ้นในโรงเรียน เพื่อให้ครูและผู้ปกครองร่วมมือกันในการแก้ปัญหาของนักเรียน และโรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมมากขึ้น

3.2 ฝ่ายปกครองควรวางแผนงาน เพื่อให้ครูและนักเรียนได้ทราบและปฏิบัติ ได้ตรงกัน ควรมีคณะกรรมการฝ่ายปกครอง โดยเฉพาะ เพื่อช่วยลดภาระหน้าที่ของครูลงบ้าง

3.3 ควรมีการปฐมนิเทศนักเรียนทุกปี เพื่อให้ทราบเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับ เกี่ยวกับความประพฤติ และควรมีการให้รางวัลแก่นักเรียนที่มีความประพฤติดีที่สุด เพื่อเป็นตัวอย่าง ที่ดีแก่นักเรียนคนอื่น ๆ

3.4 ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งชุมนุมวิชาคำ สัตร์ขึ้นในโรงเรียน กระตุ้นให้นักเรียนร่วมกันจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร วิชา คำ สัตร์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานของครู วิชา คำ สัตร์ ในเขตการศึกษา อื่นเพื่อจะได้อบรมปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างทั่วถึง

2. ควรมีการวิจัยถึงความต้องการของครู วิชา คำ สัตร์ในการปฏิบัติงานในโรงเรียน มัธยมศึกษา

3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานของครูสาขาวิชาอื่น ในโรงเรียน มัธยมศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย